श्चिद्विद्यते। अत्र कश्चिन्मन्दोऽवान्तरप्रलयविषयाम्, आपो वा इदमग्रे सलिलमासीदिति श्रुतिं श्रुत्वा महाप्रलयेऽपि तथाविधं जलमस्तीति भ्राम्यति, तद्भ्रमव्युदासाय जलं निषिध्यते। 'गहनं' प्रवेष्टुमशक्यं, 'गभीरं' अगाधत्वेनावस्थातुमप्यशक्यं, यत् 'अम्भः', तत् 'किमासीत्', तदपि नासीदित्यर्थः॥

अथ द्वितीयामृचमाह। "न मृत्युरमृतं तर्हि न। रात्र्या अह्न आसीत् प्रकेतः। आनीदवातꣳ स्वधया तदेकम्। तस्माद्धान्यं न परं किञ्च नास" इति। 'तर्हि' तस्मिन् महाप्रलयकाले, प्राणिनां 'मृत्युः', 'न', 'आसीत्', तेषामेवाभावात्। अतएव 'अमृतं' जीवनमपि, 'न', 'आसीत्'। 'रात्र्याः', 'प्रकेतः' चिह्नं चन्द्रनक्षत्रादि, 'अह्नः', 'प्रकेतः' सूर्य्यः, तदुभयमपि नासीत्, किन्तु तत्सर्व्वोपनिषत् प्रसिद्धम्। 'एकं' ब्रह्म वस्तु, 'स्वधया' स्वस्मिन्नाश्रिततया सर्व्वजगत्याकृतिरूपया मायया, सहितम् 'आनीत्' चेष्टितवत्। नात्र चलनं चेष्टा, किन्तु सद्भावमात्रमभिप्रेत्य 'अवातं' इति विशेष्यते, वायुरहितं, निश्चलमित्यर्थः। 'तस्मात्' एकस्माद् ब्रह्मणः, 'नान्यत्', 'किञ्चन' किमपि, 'परम्' उत्कृष्टं, 'नास' नैवासीत्। जगतो निषिद्धत्वान्निकृष्टं पूर्व्वमेव निराकृतं, तस्मादुत्कृष्टनिकृष्टञ्च किमपि ब्रह्मव्यतिरिक्तं नासीत्॥

अथ तृतीयामाह। "तम आसीत् तमसा गूढमग्रे प्रकेतम्। सलिलꣳ सर्व्वमा इदम्। तुच्छेनाभ्वपिहितं यदासीत्। तपसस्तन्महिनाजायतैकम्" इति। 'तमः' शब्देन अविद्यामाया-